

Sochy svatého Václava a Anežky Přemyslovny míří do Itálie

Studenti Střední průmyslové školy kamenické a sochařské v Hořicích u příležitosti stého výročí samostatného Československa vytvořili sochy svatého Václava a Elišky Přemyslovny, které nyní putují do měst Arco a Solbiate Olona na severu Itálie. Jejich slavnostní odhalení se uskuteční 23. a 24. září.

Anežka Přemyslovna - Solbiate Olona

Město Solbiate Olona, kde bude socha Anežky Přemyslovny, má jistou spojitost se vznikem Československa. Těsně po konci 1. světové války bylo centrem formování jednotek Československé domobrany v Itálii. Ty se skládaly z dobrovolníků z řad bývalých rakousko-uherských vojáků, zajatých na italské frontě, kteří se nově stali občany ČSR. Celkový počet vojáků této Druhé Československé armády v Itálii (tou první byly Československé legie) dosáhl 60 tisíc mužů. Českoslovenští vojáci ze Solbiate Olona a dalších posádek zdejší italské provincie Varese se významným způsobem zapojili do budování ozbrojených sil ČSR, a to včetně bojů na Slovensku proti maďarské armádě.

Socha Anežky Přemyslovny je poděkováním České republiky městu Solbiate Olona za významné projekty v oblasti vojenské historie, obnovy historické paměti vztahující se k formování československých jednotek v Itálii a za zřízení pomníku československým legionářům a domobrancům, odhaleného v roce 2017. Svatá Anežka Přemyslovna připomíná rovněž skutečnost, že za 1. světové války byli v Itálii zajatí čeští vojáci v rakouské uniformě často internováni v klášterních budovách, kde následně vznikala i náborová střediska pro vstup do československých legií. Klášter v lombardském městě Cairate se v roce 1919 stal kasárnami příslušníků Československé domobrany v Itálii, kteří zde čekali na návrat do své nové vlasti.

Svatý Václav – Arco

Svatý Václav je rovněž připomenutím silných politických, kulturních a ekonomických vazeb italského regionu Trentino – Alto Adige s Českými zeměmi v době pozdního středověku. Od té doby až do

současnosti je svatováclavská orlice znakem nejprve tridentského knížectví a biskupství a v moderní době dnešní italské provincie Trento, kde leží i město Arco. Svatováclavskou orlici totiž udělil v roce 1339 český král Jan Lucemburský jako znak tridentskému knížeti Mikuláši Brněnskému.

Svatý Václav byl důležitým symbolem obrany naší země. Čeští vojáci se k němu, v duchu své doby, modlili před bitvou a svá vítězství připisovali nejen síle svých zbraní, ale i jeho přímluvě a ochraně. Ke svatému Václavovi se za 1. světové války obraceli s prosbou o ochranu čeští vojáci bojující v řadách rakousko-uherské armády i československých legií.

Jméno svatého Václava nesl v době bitvy u Zborova v červenci 1917 i 1. střelecký pluk Československých legií v Rusku. Tato bitva je považována za první boj samostatné velké československé jednotky v moderní historii a za zrod Československých ozbrojených sil. Za první republiky nesl jméno svatého Václava československý dragounský pluk č. 8. Pokračovatelem bojových tradic této jednotky je v současné době 42. mechanizovaný prapor Armády ČR, který 28. října 2000 obdržel rozkazem prezidenta ČR název „SVATOVÁCLAVSKÝ“. Prapor je součástí 4. brigády rychlého nasazení. Svatováclavská přilba je součástí symboliky současných jednotek aktivní zálohy Armády ČR.

V blízkosti města Arco byl v roce 1918 zřízen provizorní vojenský hřbitov, nesoucí Václavovo jméno, kde byli pochováni českoslovenští legionáři, kteří padli během bojů v tomto regionu.

Socha svatého Václava je poděkování městu Arco za dlouholetou a nepřetržitou péči o pomník čtyř československých legionářů, kteří zde byli popraveni v září 1918 poté, co padli do rakouského zajetí v bojích na blízké hoře Doss Alto.

Socha svatého Václava tak bude připomínkou památky československých legionářů i českých vojáků v rakouské uniformě bojujících na italské frontě. Socha také bude připomínat pobyt místních obyvatel z oblasti Valle di Ledro na českém území za 1. světové války poté, co byli na základě rozhodnutí rakouských úřadů vystěhováni z míst blízkých frontové linii.